

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Akademiraadets opgave er at fremme kunsten og rådgive staten i kunstneriske spørgsmål

Naturstyrelsen

Att.: Kontorchef Niels Bjørkbom og
arkitekt Janne Christensen

jac@nst.dk

Landskabsudvalget

Charlottenborg, den 7. november 2013

(30.02.21b)

Oplæg til konkurrence om vindmøllers placering i landskabet

Baggrund

Akademiraadet har haft et dialogmøde med Naturstyrelsen og er i den forbindelse blevet spurgt, om vi er interesserede i at bidrage til en evt. kommende konkurrence om store vindmøllers placering i landskabet. Akademiraadet ser positivt på den overordnede tanke om at nedbringe CO2 forbruget igennem en større satsning på vedvarende energikilder, hvoraf vindenergi er en vigtig ressource og bidrag hertil. At placere en eller flere 150 m høje vindmøller er samtidig et voldsomt indgreb, både for det lokale samfund og landskabet i særdeleshed og må derfor håndteres med følsomhed og en indsigt i de komplekse problemstillinger, det rejser.

Det arkitekturen kan, som fag og metode, er at prioritere imellem forskellige ønsker, krav, hensyn og funktioner, at arrangere disse og give dem fysisk form. Arkitekturen som arbejds-metode afvejer, afsøger og afprøver nye – mulige – virkeligheder, og skildrer disse, så en bred debat kan finde sted. En idekonkurrence kan bringe arkitekturen i spil som en ordnende faktor i denne komplicerede problemstilling og være en god vej til at få afdækket både landskabelige problematikker og potentialer i forbindelse med vindmølleplacering. Forhåbentlig kan en sådan konkurrences resultat være med til at kvalificere debatten om, hvor og hvordan disse mega-vindmøller - evt. samlet i 'vindkraftværker' - kan placeres bedst muligt.

Idékonkurrence

Vi foreslår en åben to-faset idékonkurrence, der skal afdække mulighederne og potentialerne for placering af store vindmøller i det danske landskab. En sådan to-faset konkurrenceform har den fordel, at man i første del åbner bredt op for hele fagfeltet og således også får nye spillere på banen, skæve ideer, og løsninger, der er både visionære, reflekterede og forhåbentlig også realistiske. Fase 1 skal analysere og afdække de potentielle steder og landskaber, der kan være særligt egnede for placering af store vindmøller. Det danske landskab er ikke ét landskab, men en variation af forskellige typer, skalaer, kontekster, hvilket gerne skulle bidrage positivt i forhold til at placere vindmøller forskelligt henover landet. Det tænkes her at forskellige landskabstypologier, eksempelvis kystlandskabet, det vestjyske hedelandskab, eller øernes småskala-dyrkningslandskab, samt mere bymæssige og infrastrukturelle sammenhænge udpeges med baggrund i de æstetiske kvaliteter, der kan opstå i samspillet imellem

vindmøllerne og den lokale kontekst. Her er det vigtigt, at konkurrenceprogrammet selv peger på vellykkede eksempler i forhold til såvel æstetiske, sikkerhedsmæssige som totaløkonomiske betragtninger (et eksempel kunne være vindmøllerne ved Prøvestenen i København).

I anden fase udvælges 3-5 teams fra første fase, der skal detaljere og på skitseniveau løse f.eks. 3 udvalgte typiske steder og bringe deres potentialer i spil, ud fra den tilgang og metode, der er anslået i teamets besvarelse af konkurrencens 1. fase.

Resultatet af konkurrencen bliver en form for katalog over mulige måder på og tilgange til placering af vindmøller i det danske landskab. Vi forestiller os, at konkurrencen i sit program skal lægge op til en åben tilgang, der kan vise at placeringen af vindmøller i landskabet kan skabe merværdi, hvis de placeres med en æstetisk og kunstnerisk tilgang til opgaven, og at netop en arkitektonisk og kunstnerisk tilgang kan bidrage til ekstra værdi for lokalsamfundet. Samtidig med at konkurrencen forhåbentlig også kan være med til at sætte debatten for nødvendigheden af en ny helhedstænkning i planlægningen, således at store anlæg fremadrettet placeres således, at de skæmmer mindst muligt og bidrager mest muligt til at skabe "vor tids landskabsbillede", hvor det moderne bo- og produktionslandskab skaber æstetisk og konkret værdi i hverdagen, både i det åbne land og i bymæssige sammenhænge for os og for fremtidige generationer.

Akademiraadets Landskabsudvalg ser frem til at være behjælpelig med at præcisere og programmere en sådan konkurrence.

Venlig hilsen

Jacob Kamp
formand for Akademiraadets Landskabsudvalg